

Vergaderjaar 2000–2001

25 764

Reisdocumenten

Nr. 15

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 6 februari 2001

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties¹ heeft op 24 januari 2001 overleg gevoerd met minister Van Boxtel voor het Grote Steden- en Integratiebeleid over **de brief d.d. 16 november 2000 inzake invoeringsdatum nieuwe generatie reisdocumenten** (00–1003).

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

De heer **Zijlstra** (PvdA) vraagt tot welk bedrag de rijksleges zullen worden verlaagd. Zijns inziens moet er één prijs komen voor reisdocumenten, de gemeentelijke autonomie ten spijt. Er is sprake van een document dat voor iedereen hetzelfde is. De grote prijsverschillen kunnen niet worden uitgelegd. Hij verzoekt de minister voor de invoering van het nieuwe paspoort helderheid op dit punt te verschaffen.

De heer **De Swart** (VVD) betreurt de vertraging van invoering van het nieuwe veiligere paspoort. Bij de presentatie van het eerste exemplaar van het nieuwe paspoort werd de indruk gewekt dat alles vlot verliep en werd niet gerept van mogelijke vertraging. Is er in de prognose afgifte reisdocumenten 2001 rekening gehouden met het gegeven dat burgers wachten op het nieuwe paspoort en de voorgestelde piek mee verschuift naar het moment van introductie?

In de brief stelt de minister dat om productie-technische redenen introductie in de piekperiode niet de voorkeur verdient. Zijn die redenen ook op het latere tijdstip van toepassing en zijn deze beperkingen in de volgende piekperiode wederom aanwezig? Liggen de voorbereidingen om in juni theoretisch tot invoering over te kunnen gaan nog op schema? Tussen 16 november en nu hebben de heer De Swart berichten bereikt over misbruik. Uit de Korpskrant van de politie Rijnmond blijkt dat het steeds vaker voorkomt dat mensen het paspoort verkopen. Het gaat vooral om Antilliaanse en Surinaamse jongeren. Dit soort criminaliteit kan alleen worden tegengegaan met een deugdelijk en veilig paspoort met biometrische kenmerken. Wat is de voortgang met betrekking tot het gebruik van biometrische kenmerken? Heeft de afgelopen vertraging van vijf maanden tot gevolg dat de invoering van biometrische kenmerken in

¹ Samenstelling:

Leden: Schutte (RPF/GPV), Te Veldhuis (VVD), ondervoorzitter, De Cloe (PvdA), voorzitter, Van den Berg (SGP), Van de Camp (CDA), Scheltema-de Nie (D66), Van der Hoeven (CDA), Van Heemst (PvdA), Noorman-den Uyl (PvdA), Oedayraj Singh Varma (GroenLinks), Dankers (CDA), Hoekema (D66), Rijpstra (VVD), O. P. G. Vos (VVD), Rehwinkel (PvdA), Wagenaar (PvdA), Luchtenveld (VVD), De Boer (PvdA), Duijkers (PvdA), Verburg (CDA), Rietkerk (CDA), Halsema (GroenLinks), Kant (SP), Balemans (VVD) en De Swart (VVD).

Plv. leden: Rouvoet (RPF/GPV), Van Beek (VVD), Zijlstra (PvdA), Ravestein (D66), Van Wijmen (CDA), Bakker (D66), Balkenende (CDA), Barth (PvdA), Gortzak (PvdA), Rabbae (GroenLinks), Wijn (CDA), Dittrich (D66), Cherribi (VVD), Van den Doel (VVD), Van Oven (PvdA), Apostolou (PvdA), Cornielje (VVD), Kuijper (PvdA), Belinfante (PvdA), Mosterd (CDA), Eurlings (CDA), Van Gent (GroenLinks), Poppe (SP), Essers (VVD) en Nicolai (VVD).

het nieuwe paspoort ook vertraging oploopt? Wanneer verwacht de minister de invoering van biometrische kenmerken in het nieuwe paspoort te kunnen realiseren?

Is de minister er volledig van overtuigd dat de invoering van het nieuwe paspoort echt op 1 oktober zal plaatsvinden?

De heer **Balkenende** (CDA) informeert naar de reden van de wanprestatie van de producent van de V-kaart, Philips Crypto. Waarom is die producent aan de klus begonnen? Was die wel voldoende geëquipeerd? Hadden die problemen niet voorzien kunnen worden? Als Enschedé/Sdu direct met de werkzaamheden was begonnen, had het nieuwe paspoort dan wel per 2 april 2001 ingevoerd kunnen worden?

De heer Balkenende heeft er begrip voor dat niet moet worden begonnen met de introductie als er nog logistieke problemen zijn bij de producent en de verstreckende instanties. De wens van de Kamer was te komen tot een beter beveiligd document. Vanwege logistieke problemen is een grote groep mensen – ongeveer een miljoen – aangewezen op het oude paspoort, hetgeen betreurd moet worden.

De heer Balkenende begrijpt niet goed waarom het ministerie van Buitenlandse Zaken te kennen geeft dat het in de zomerperiode te maken heeft met een grootscheepse wisseling van krachten op de verschillende ambassades.

De principiële kant van de zaak komt niet helemaal terug in de brief van de minister van 16 november. Als men in juni 2001 gereed is met de invoering van het reisdocument, dan is het jammer dat het weer niet kan worden ingevoerd.

Hij beschouwt de verlaging van de rijksleges als een pleister op de wonde. Hij pleit voor één tarief voor het paspoort.

Ten slotte meent hij dat pas een echt goede slag kan worden geslagen als de biometrische kenmerken in het paspoort zitten. Is vertraging mogelijk vanwege de internationale aspecten? Hoe eerder die kenmerken kunnen worden toegevoegd, hoe beter.

Mevrouw **Scheltema-de Nie** (D66) betreurt de vertraging, hoewel die korter is dan die in het verleden.

De problemen met de V-kaart vormen de belangrijkste reden voor de vertraging. Is er ook op andere terreinen van de digitale beveiliging, bijvoorbeeld Kiezen op afstand sprake van vertraging?

Mevrouw Scheltema vindt het verstandig dat het paspoort na de zomervakantie wordt ingevoerd. De verlaging van de prijs van het paspoort als gevolg van de verlaging van de rijksleges per 1 april 2001 vindt zij een goede zaak. Zijn ruime bandbreedtes terzake van de kosten van het paspoort nog wel verantwoord? Op termijn zal moeten worden gekomen tot één prijs. Aan de gemeentes moet de tijd worden gegeven om het tarief aan te passen.

Antwoord van de regering

De **minister** zet uiteen dat de V-kaart zou worden geproduceerd door Philips Crypto. Onder meer het ministerie van Defensie stelde vrij hoge eisen aan die V-kaart. Philips Crypto kon er niet aan voldoen. Als gevolg hiervan is een vertraging ontstaan die moet worden betreurd.

KPMG houdt de voortgang van het ontwikkelingsproces in de gaten. In de eerste rapportage kon nog niet worden aangegeven dat 2 april niet zou worden gehaald. In de vervolgrapportage van november is melding gemaakt van een vertraging. Alles is gericht op 1 juni als haalbare datum. Van de kant van de gemeentes is het verzoek gedaan om de datum te veranderen in 1 oktober in verband met scholing van het personeel en het verwisselen van apparatuur. Invoering tijdens de vakantie vraagt om

moeilijkheden. De minister heeft zich laten overtuigen omdat veiligheid, ook van het handlingproces, voor alles moet gaan.

Per 1 april a.s. zal de prijs van het paspoort dalen met f 27,50. Het Besluit paspoortgelden wordt aanpast. De VNG gaat ermee akkoord en zal de modelverordening aanpassen. De gemeentes moeten uitvoering geven aan het aangepaste besluit. De prijs had nog f 1,50 lager kunnen zijn, maar er is een kleine bandbreedte aangehouden in verband met een fluctuatie in de prijsstelling van de Europese identiteitskaart.

Wat het hanteren van één prijs door gemeentes betreft, is de minister in gesprek over de harmonisatie, het creëren van een kleine bandbreedte en verlaging van de gemeentelijke leges. Er is een werkgroep harmonisatie in het leven geroepen. Het bestuurlijke proces moet worden afgewacht. Het is wel zaak dat de gemeentes in eigen ziel kijken, opdat tot goede afspraken kan worden gekomen.

Er worden maatregelen genomen tegen diefstal. In het traject staat veiligheid boven alles. Ook de minister van Buitenlandse Zaken heeft hiermee te maken.

Het moet wel heel raar lopen als de datum van invoering van 1 oktober a.s. niet wordt gehaald; de buffer van drie maanden moet kunnen werken. Een garantie van honderd procent kan de minister niet geven.

Het nieuwe paspoort is klaar om ook biometrie in zich op te nemen. Het geldt ook voor de Europese identiteitskaart. In ICAO-verband wordt nagegaan of internationaal – ook in Europees verband – tot afspraken kan worden gekomen. In maart/april zal de Kamer een notitie hierover ontvangen. Nederland moet niet iets gaan doen wat in andere landen afwijkt.

Digitale beveiliging heeft geen directe relatie met Kiezen op afstand, een referendum of e-mail.

Nadere gedachtewisseling

De heer **Zijlstra** (PvdA) meent dat het verschil in prijs van een paspoort moet worden opgeheven. Het is zaak dat de Kamer tijdig – voor het zomerreces – wordt geïnformeerd over de uitkomsten van het overleg.

De heer **De Swart** (VVD) is het eens met de door de minister ingeslagen weg terzake van de bandbreedte. Kleine prijsverschillen kunnen worden gerechtvaardigd.

Als blijkt dat in Europees verband geen voortgang wordt geboekt, moet Nederland voortrekker worden met betrekking tot de invoering van biometrische kenmerken en een eigen afweging maken, en eventueel binnen Europa een voorttrekkersrol op zich nemen. Een paspoort met biometrische kenmerken is voor 99% veilig.

De heer **Balkenende** (CDA) is het eens met de minister dat het bestuurlijk proces moet worden afgewacht.

In hoeverre was de gang van zaken bij Philips Crypto voorzienbaar? De heer Balkenende meent dat sprake is van een wanprestatie. De consequentie hiervan is dat aan honderdduizenden het oude paspoort moet worden gegeven. Kan nog een claim worden ingediend? Had, als direct met Enschedé/Sdu in zee was gegaan, de datum van 2 april gehaald kunnen worden?

Mevrouw **Scheltema-de Nie** (D66) doet het deugd dat een veilig paspoort dichterbij komt.

Voor het overleg met de VNG dient de minister een redelijke termijn te hebben: voor het einde van dit jaar. Kleine prijsverschillen zijn te rechtvaardigen.

Is de vertraging terzake van het paspoort ook op andere terreinen te verwachten?

De **minister** zal de werkgroep aan een tijdpad binden. Tegen het zomerreces hoopt de minister een helder antwoord van de gemeentes te hebben.

Hoewel de minister ook snelheid terzake van de biometrie wenst, moet hij de resultaten van de gesprekken in ICAO-verband afwachten. Technisch gezien kan alles, maar er moet zorgvuldig worden gehandeld.

Er is in juridische zin van een wanprestatie van Philips Crypto geen sprake. Er is een koppeling gelegd met de opdracht van Defensie voor het maken van een V-kaart. Die opdracht kon niet worden uitgevoerd. Philips Crypto kon niet voldoen aan de eisen die door anderen werden gesteld aan het beveiligingsniveau. Dat leidde tot het faillissement. Als het wel was gelukt, zou geen vertraging zijn opgetreden. Het is verheugend dat Enschedé/Sdu de slag heeft willen maken. Hij heeft er het volste vertrouwen in. Er is gekozen voor de procesbeveiliging, een zeer goede keuze.

Naar aanleiding van een interruptie zet de minister uiteen dat de sturing met betrekking tot de V-kaart niet bij hem lag. Er is aangehaakt op een proces tussen Defensie en Philips Crypto omdat het kansrijk was. Op het juiste moment is de keuze gemaakt met Enschedé/Sdu in zee te gaan. Dat heeft inderdaad enige vertraging opgeleverd. De minister betreurt het dat enkele tienduizenden mensen een oud paspoort krijgen, zij het een stuk goedkoper.

De minister kan geen antwoord geven op de vraag of Defensie wel meent dat sprake is van een wanprestatie.

De voorzitter van de commissie,
De Cloe

De griffier van de commissie,
De Gier